

Прашања поставени од акционери на седницата на Годишното Собрание на Македонски Телеком (Друштвото) на 29.03.2013 година и одговори на поставените прашања

- По првата точка од Дневниот ред - Предлог Одлука за усвојување на Годишната сметка на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2012 година во согласност со општо прифатените сметководствени принципи во Република Македонија и
- По втората точка од Дневниот ред - Предлог Одлука за усвојување на Консолидираната Годишната сметка на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2012 година во согласност со општо прифатените сметководствени принципи во Република Македонија:

Прашање: Главниот извршен директор на Компанијата, да презентира свое видување за тоа каква е перспективата на Македонски Телеком АД - Скопје, во опкружувањето на конкуретните фирми и да даде појаснување за излез од состојбата во која резултатите од работењето на Друштвото за претходната година се под одредени очекувања, односно, понеповолни во односна минатата година. Глобално гледано акционерите се задоволни од износот на дивидендата, во овие околности и со овие резултати, и тој износ е објективен, но треба да се истакне дека дивиденда покрај тоа што е резултат на работењето на Компанијата, во истата е вклучена и книговодствената добивка од трансакцијата со разамената на зградите која изнесува тринаесет милиони евра. Доколку не се земе во предвид таа добивка, тогаш реалната добивка, а соодветно на тоа и на дивидендата, би била поинаква.

Одговор: Стратегијата на Друштвото која беше изготвена во 2011 година, го опфаќа периодот од 2011 до 2015 година, и доколку се погледне перформансот на Друштвото, точно е дека овие бројки се пониски од оние во претходните години и тоа всушност се должи на фактот дека телекомуникациските услуги, и воедно приходот од телекомуникациските услуги, се намалени. Ова намалување се должи на поголемата конкуренција и поради регулаторните промени кои влијаат на Друштвото. Излезот од ваквата ситуација е во модернизација на Друштвото каде што модернизацијата не подразбира само реконструирање на Друштвото и негово редуцирање, туку значи воведување на нови услуги за корисниците. Всушност, стратегијата вклучува едно поместување на Друштвото од таканаречените постојни телекомуникациски услуги, како што е овозможувањето само на гласовни и телефонски услуги на корисниците, и обид за пронаоѓање на нови простори за бизнис. Еден добар пример кој би требало да обезбеди поголема самодоверба и на акционерите и на Друштвото е примерот со ИПТВ услугите или ТВ перформансот, како сосема нова област на бизнис која за прв пат беше воведена на крајот на 2008 година, а на крајот на минатата 2012 година, со гордост може да се истакне дека Друштвото прерасна во број еден емитувач на телевизија во Македонија. Општо кажано, поради случувањата со телекомуникациските услуги кои веќе се преискористени, се јавува потребата од пронаоѓање на други начини односно други бизнис области. Една од нив, е таканареченото емитување (broadcast) а другото е широка распространетост / интернет (broadband) каде што има уште добар потенцијал особено во мобилниот интернет како и некои други области кои се блиски до основниот бизнис. Тоа не значи да се прави нешто што е сосема далечно од телекомуникацијата, туку нешто што се нарекува “приближни активности” (near core activities), во суштина блиски до основната активност на Друштвото. На пример, тоа се таканаречените ИКТ услуги и ИТ услуги, каде особено за корисниците, може да се обезбедат услуги кои се комбинација на телекомуникациски и ИТ услуги, со обезбедувањена ИТ инфраструктура. Стратегијата на Друштвото всушност преставува пренос на традиционалниот приход кој е телекомуникациски приход и обид да се започне со нова област на услуги во полето на емитување, во полето на широка распространетост / интернет, во полето на ИКТ услуги, и некои други нови области кои не се досега претставени, и затоа не се гледаат бројките од нив во резултатите од 2012 година. Но во 2013 година, ќе бидат претставени, како на пример, плаќањето преку мобилен, што ќе биде влез на услугите за обезбедување на финансиски трансакции. Во минатото, во златната ера, се зборувало за таканаречен вертикален раст, приходот растел нагоре, и тоа бил, како што се знае, многу лесен период. Но, овие денови растот е всушност хоризонтален раст што значи дека освен телекомуникациски услуги, Друштвото, нуди се повеќе други услуги, така што профилот на услугите на Друштвото се проширува и тоа треба да даде некоја надеж за иднината. Се истакна дека задоволството е големо бидејќи кога оваа стратегија била претставена пред Одборот на директори, истиот обезбедил финансиска поддршка за овие нови бизнис области, кои треба да го дадат потребниот приход и исто така да обезбедат профит во наредниот период. Дали истите целосно ќе го заменат приходот е многу тешко да

се каже и е голем предизвик, и доколку се погледнат другите слични компании на водечки позиции во соседните држави, ќе се види дека и тие се подложни на пад на приходите, но се обидуваат да направат измени во поглед на услугите. Оваа модернизација на услугите кон корисниците мора да се проследи и да се сфати многу сериозно исто така и во блиската иднина. Но кога ќе се модернизира Друштвото, тоа нема да се направи само однадвор кон корисниците, туку ќе се модернизира и внатрешно. Мора да се погледне сопствената структура: дали се работи на најефикасен начин, дали се трошат наменски средствата и дали соодветно се користи целата инфраструктура што ја поседува Друштвото, бидејќи тоа е и најголемата вредност покрај работната сила на Друштвото. Станува збор за инфраструктурата што е насекаде низ Македонија и начинот на кој истата се користи без разлика дали е за фиксната или мобилната телефонија. Во 2012 година е вложен многу напор за модернизација на инфраструктурата, и за радио мрежата што беше комплетно модернизирана во 2012 година во областа на мобилната телефонија, како и пристапувањето кон оптиката, и исто така кон ИП миграцијата на фиксната страна. Се истакна исто така дека мора да се продолжи оваа модернизација од надвор и од внатре и да се најдат нови бизнис области и како што се истакна предходно, веќе е започнато да се прави тоа, и постои сигурност дека во следната година, дури и почнувајќи од оваа година, но следната година и се до 2015 па и понатака во тие години, компанијата ќе има стабилна работа.

Прашање: Дали со напорите во 2012 година, со временска задршка од една година, тие ќе произведат таков ефект да се задржи процентот на „колачот“, во учеството во телекомуникацискиот пазар во Македонија?

Одговор: Одржување на процентот на учество на Друштвото на пазарот не е единствената цел што всушност ја има во тимот во поглед на телекомуникациите. Кога се зборува за учество на пазарот, не треба да се зборува само за делот во телекомуникацискиот пазар каде одредени точки во пазарот се изгубени, туку треба да се препознаат оние области на пазарот каде што се зголеми учество на Друштвото на пазарот. Се напомена примерот со ИПТВ или телевизијата, каде што всушност не само што се има значително зголемено учеството, туку Друштвото стана и број еден. Во 2008 година во државата имаше 65 (шеесетипет) кабелски оператори / ТВ оператори низ целата држава. Друштвото стана број 66 (шеесетишест), кога влезе на овој пазар без да има никакво искуство, а денес е број 1 (еден). Всушност, во овие области треба да се погледне просекот на учеството во пазарот. На крајот, она што е важно е дека уделот во пазарот е добар индикатор, но исто така, треба да се гледа и задоволството кај корисниците каде што исто така Друштвото има одлични резултати, споредено со другите земји. На крај мора да се гледаат и финансиските бројки како приходот и крајната цел, така што се препорачува стабилизирање на уделот на Друштвото на пазарот. Таквото стабилизирање на пазарот е клучен приоритет за Друштвото, но стабилизацијата сама по себе не значи дека ќе се зачува овој удел на пазарот, најверојатно неколку проценти ќе се изгубат во традиционалната телекомуникација, но сигурно е дека ќе се добива во нови област на бизнис, како ИКТ, ИПТВ и другите области на бизнис.

- По шестата точка од Дневниот ред - Предлог Одлука за усвојување на Годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2012 година:

Прашање: Согласно финалниот извештај на американската компанија за истрага, „White & Case“, кој меѓудругото вели дека во периодот помеѓу 2000 -2006 година, мала група на поранешни членови на извршниот менаџмент на Маѓар Телеком и македонски подружници на Маѓар Телеком одобриле издатоци од приближно дваесет и четиримилиони евра за повеќе од дваесет сомнителни договори за консултантски услуги за лобирање и други договори. На барање на Судот, Друштвото се изјаснува дека не е оштетено, односно, ја прифаќа констатацијата од истражниот судија. Додека обвинителот укажува дека Друштвото е оштетено и треба да се третира како оштетена странка, раководството на Друштвото прифаќа една друга констатација дека не е оштетено друштвото, туку оштетени се акционерите. Во таа насока се постави прашање како ќе се обештетат акционерите од штетата направена од тие дејствија и дали има концепт, бидејќи се заклучува дека акционерите се оштетени, како големите, така и акционерите со помали износи. Како ќе се обештетат другите акционери односно какво решение предлага мнозинскиот акционер за обештетување на себе и на другите

акционери? Исто така се побара појаснување дали мнозинскиот акционер на Друштвото има побарувања или нема и дали малцинските акционери да си ги бараат своите права на друг начин, односно, дали мнозинскиот акционер на Друштвото ќе поведе постапка.

Одговор: Компензацијата (обештетување) на сите акционери е прашање кое не е точка на Дневниот ред за денешното Собрание. За да може да се дискутира по ова прашање истото треба да се предложи како точка од Дневниот ред, по точката шест од дневниот ред се дискутира за Годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2012 година. Од друга страна освен она што е вклучено во Годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2012 година во однос на финалниот извештај на истражната американска компанија, „White & Case,, нема ништо друго да се додаде.

- По десеттата точка од Дневниот ред – Предлог Одлука за одобрување на работата на членовите на Одборот на директори на Друштвото за 2012 година:

Прашање: На предходната седница на Собранието беше истакнато дека е потребно да се има некој преглед за членовите на сегашниот Одбор на директори, за што се залагале и што направиле. Потребно е да се достави информација за нивната активност, со посочување на одредени проблеми, разрешување на проблеми и слично.

Одговор: Во Годишниот извештај за работењето на Друштвото опфатени се сите факти кои што се поврзани со работењето на Друштвото, но не е поединечно кажано какви се Одлуки носел Одборот на директори и нема потреба Годишниот извештај да се оптоварува со толку многу детали, од причина што истиот е обемен. Во Годишниот извештај за работењето на Друштвото се содржани сите активности на Друштвото, на Одборот на директори и на Извршниот директор во рамките на Одборот на директори.

- По дванаесеттата точка од Дневниот ред - Предлог Одлука за избор на членови на Одборот на директори на Друштвото:

Прашање: Која е причината поради која Главниот извршен директор Г-дин Даниел Сас ја напушта позицијата од Одборот на директори и истовремено се изрази задоволство од новите членови и од намалувањето на бројот на членови на Одборот на директори.

Одговор: Дадената оставка е од лични причини. Г-дин Даниел Сас се подготвува да се врати назад во Унгарија, бидејќи веќе шест години е надвор од земјата и се враќа дома. Тоа е основната причина за оставката. По однос на констатацијата за намалување на бројот на членовите на Одборот на директори се укажа дека не постои намалување, односно, на местото на членовите на Одборот на директори кои дадоа оставка, се избираат нови членови и вкупниот број на членови на Одборот на директори, согласно Статутот на Македонски Телеком АД - Скопје е четиринаесет члена. Исто така се појасни дека кога се одобрувала работата на членовите на Одборот на директори, имало одредени членови на Одборот кои што почнале со работа на средина на годината и затоа излегуваат повеќе од четиринаесет членови.